

GREEN/EFA (Green - European Free Alliance)

O frakcii

Frakcia Greens/EFA je štvrtou najväčšou frakciou Európskeho parlamentu (EP) a ako jediná sa môže hrdiť pohlavne vyváženým predsedníctvom. Spája hnutia zelených, nezávislých poslancov, pirátske strany a poslancov EP, ktorí bojujú za regióny, menšiny a národy bez vlastného štátu. Greens majú 72 členov a sú hnacím motorom európskej zelenej agendy. Ich cieľom je dosiahnuť čo najskôr ekologickú, emisne neutrálnu a sociálne solidárnu Európu. Prízvukujú dôležitosť regiónov a dávajú hlas nezávislým MEPs, ktorí by inak nemali šancu a kredibilitu obhájiť svoje návrhy.

EFA sú silní federalisti a ich smerovanie je veľmi blízke S&D a The Left. Promujú maximálnu inklúziu a individuálnu slobodu sebaurčenia v kombinácii so zvýšením miery demokracie.

Progresívna – ľavicová – europozitivistická

Stručná história

Vznik Zelených sa datuje do 70.-tych rokov a súčasťou EP sa frakcia stala v roku 1984, vtedy pod názvom GRAEL (Green Alternative European Link). Pôvodne spájala zelených z Nemecka, Belgicka a Holandska. V roku 2004 sa skupina GRAEL oficiálne premenovala na Green/ESA a dosiahla status štvrtej najväčšej skupiny EP: V súčasnosti jej rady tvorí 74 poslancov a je teda najväčšia od svojho vzniku.

Hodnoty a smerovanie

Skupina tvorí svoju agendu okolo environmentálnych tém a sociálnej solidarity. Snaží sa svojimi návrhmi vybudovať spoločnosť, v ktorej nie je diskriminácia, nerovnomerná distribúcia bohatstva a elitárstvo. Boj proti klimatickým zmenám, sociálnej nerovnosti a zanedbávaniu regiónov je prítomný vo všetkých agendách frakcie. Hlavnou zásadou frakcie je nájsť správny balans medzi udržateľnosťou sociálnych politík slúžiacich občanov EÚ a adresovaním naliehavých hrozieb v oblasti klimatických zmien a rovnosti. V rámci vyrovňovania sociálnych rozdielov v Európe sú za maximálnu inklúziu a zvýšenie zásahov národných vlád a EÚ do fungovania voľného trhu v Európe, aby sa tak predchádzalo nespravodlivému rozdeľovaniu bohatstva a diskriminácii žien a minorít. Reformy v oblasti digitálnej EÚ majú zas za cieľ urobiť z EÚ konkurencieschopného globálneho hráča s modernými nástrojmi riešenia kríz.

Vízia

V rámci svojho programu si frakcia vytýčila jasnú víziu pre budúcnosť EÚ – maximálne sociálne spravodlivá Únia, ktorá ochraňuje práva žien a menšín, kontroluje činnosť trhu, za účelom zlepšenia životov občanov EÚ a hlavne prísne a zodpovedne chráni prírodu, klímu a miestnu biodiverzitu.

Priority

- **Feministická zahraničná politika** – Frakcia Greens/EFA považuje rodovú rovnosť za základnú hodnotu EÚ, ktorá musí byť dôsledne integrovaná do všetkých politík, vrátane zahraničnej a bezpečnostnej. Naša vízia feministickej zahraničnej politiky spočíva v zabezpečení rovnakého zastúpenia žien a marginalizovaných skupín pri rozhodovaní, ochrane ich práv a alokácii zdrojov na presadzovanie rodovej rovnosti. Vyzývame na aktívny boj proti sexistickému správaniu a diskriminácii, ako aj na posilnenie podpory občianskej spoločnosti a feministických organizácií. Dôraz kladieme na práva žien, LGBTQI+ komunity a marginalizovaných skupín, pričom presadzujeme práva na sexuálne a reprodukčné zdravie ako neoddeliteľnú súčasť zahraničných vzťahov. Zároveň apelujeme na EÚ, aby prijala konkrétne opatrenia na zvýšenie účasti žien v diplomatických službách a vo vedení misií a operácií CSDP. Iba tak dokážeme vytvoriť spravodlivú spoločnosť, ktorá bude schopná efektívne riešiť globálne výzvy.
- **Dôležitosť mimo-európskych migrantov** – Frakcia Greens/EFA vyzýva na zásadnú reformu migračnej politiky Európskej únie, ktorá by sa mala posunúť od politiky zameranej na ochranu hraníc a odstrašovanie k politike bezpečných a legálnych možností pre migrantov. Európa musí uznať svoju realitu ako kontinent imigrácie a vytvoriť komplexný Európsky migračný kódex, ktorý zabezpečí rovnaké práva pre všetkých pracovníkov, odstráni nerovnosti a zaručí dôstojné pracovné podmienky. Tento kódex by mal obsahovať nové legálne cesty pre pracovníkov a ich rodiny, harmonizovať prístup k sociálnym právam a reagovať aj na výzvy spojené s klimatickou migráciou. Zároveň by mal brať do úvahy špecifické skúsenosti migrantiek, ktoré často čelia viacnásobnej diskriminácii, najmä v sektore zdravotníctva, domácej starostlivosti a opatrovateľských služieb. Okrem toho apelujeme na vytvorenie nových legálnych kanálov pracovnej migrácie a uľahčenie uznávania kvalifikácií, čím sa otvorí cesta k lepším príležitostiam pre študentov, výskumníkov a zdravotníckych pracovníkov.
- **Európska minimálna mzda** – Frakcia Greens/EFA považuje dôstojný život za základné právo každého človeka a preto vyzýva na zavedenie adekvátneho minimálneho príjmu vo všetkých členských štátoch EÚ. Tento príjem musí byť nastavený nad hranicou rizika chudoby, čím sa zabezpečí, že nikto nebude žiť v chudobe a každý bude mať prostriedky na dôstojný život. Navrhujeme legislatívny rámec na úrovni EÚ, ktorý harmonizuje pravidlá, zvyšuje dostupnosť minimálneho príjmu pre všetkých, odstraňuje administratívne bariéry a zabezpečuje prístup k sociálnym právam. Dôraz kladieme na rovnaké zaobchádzanie bez diskriminácie, podporu vstupu na trh práce pre tých, ktorí môžu pracovať, a na odstránenie rodových nerovností, pričom zdôrazňujeme význam ekonomickej nezávislosti žien. Veríme, že zavedenie minimálneho príjmu prispeje nielen k zníženiu chudoby a nerovností, ale aj k posilneniu ekonomiky a celkovej sociálnej stability v Európe.

Stanovisko k *Readiness*:

Frakcia Greens/EFA vníma koncept Readiness ako nevyhnutnú reakciu Európskej únie na zmenené bezpečnostné a geopolitické prostredie, avšak odmieta jeho zúženie na čisto vojenský

alebo technokratický projekt. Podľa Greens/EFA vojna v bezprostrednom susedstve EÚ, hybridné hrozby a oslabenie medzinárodného poriadku ukazujú, že Európa musí posilniť svoju schopnosť konať, no tento proces musí byť pevne ukotvený v ochrane demokracie, ľudských práv a medzinárodného práva. Readiness je preto chápaná ako súčasť širšej vízie bezpečnosti, ktorá zahŕňa politické, civilné aj obranné nástroje.

Z pohľadu Greens/EFA má Readiness komplexný a multidimenzionálny charakter. Frakcia zdôrazňuje, že bezpečnosť EÚ nemožno budovať výlučne prostredníctvom militarizácie, ale musí zahŕňať civilnú ochranu, krízový manažment, kybernetickú bezpečnosť, ochranu kritickej infraštruktúry a odolnosť demokratických inštitúcií voči dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu. Obranná pripravenosť je podľa Greens/EFA legitímna a nevyhnutná, avšak musí byť doplnená o diplomatické nástroje, prevenciu konfliktov a posilňovanie strategickej autonómie EÚ v súlade s jej hodnotami.

Greens/EFA sa kriticky stavia k existujúcim návrhom európskej obrannej pripravenosti, najmä k dokumentom Komisie v rámci agendy Readiness 2030, ktoré považuje za nedostatočne konkrétne a málo ambiciózne v oblasti skutočne spoločných európskych riešení. Frakcia podporuje prehĺbenie spolupráce medzi členskými štátmi, spoločné plánovanie a koordinované obstarávanie, no zároveň zdôrazňuje potrebu jasného politického smerovania, demokratickej kontroly a transparentnosti pri rozhodovaní o obranných kapacitách.

V otázke financovania Readiness Greens/EFA podporujú spoločné európske investície do bezpečnosti a obrany, pokiaľ sú prepojené s jasnými politickými cieľmi, demokratickým dohľadom a rešpektovaním sociálnych a environmentálnych priorít Únie. Frakcia je otvorená flexibilnejšiemu prístupu k fiškálnym pravidlám pri financovaní bezpečnostných a obranných investícií, avšak zdôrazňuje, že tieto výdavky nesmú viesť k oslabeniu sociálneho štátu ani k presmerovaniu zdrojov na úkor klimatických a sociálnych politík.

Pokiaľ ide o obranné štruktúry, Greens/EFA nepodporujú vytvorenie tradičnej európskej armády v krátkodobom horizonte, no dlhodobo presadzujú posilnenie schopnosti EÚ konať autonómne, ak si to situácia vyžaduje. Európska obranná pripravenosť má podľa frakcie dopĺňať existujúce aliančné rámce, najmä NATO, a zároveň zvyšovať schopnosť EÚ samostatne reagovať na krízy v súlade s medzinárodným právom.

Koncept Readiness tak Greens/EFA chápu ako príležitosť vybudovať bezpečnejšiu, demokratickejšiu a odolnejšiu Európsku úniu, ktorá dokáže čeliť vojenským aj nevojenským hrozbám bez opustenia hodnôt mieru, solidarity a ochrany základných práv. Readiness má byť podľa frakcie prostriedkom na posilnenie európskej akcieschopnosti, nie cieľom militarizácie Únie.